

Mikael Genberg

Född: 1963 i Nässjö och upp-
vuxen i Västerås, där pappa
var lärare

Bakgrund: Västerås konst-
skola och Birkagården, bilda-
de konstnärsgruppen Happy
Art i Antwerpen 1987

Familj: Hustrun Eliza-
beth, barnen Alice 13 år och
Max 4 år

Fritidsintressen: Svårt att
hinna med men gärna en fis-
ketur eller andra naturak-
tiviteter

Läser: Våldigt blandat. Ex-
empelvis gärna: "Astronau-
ten som inte fick landa" av
Bea Uusma Schyffert, "Må-
nen tur och retur" av Hergé
samt "1917, en berättelse om
Sigfrid Edström, Asea och re-
volutionen" av Anders Lif

Musik: Oftast det som kom-
mer ur radion eller spelas på
Västerås konserthus

Tycker illa om: Jante

Tycker bra om: Ödmjukhet
och risktagande

Kuriosa: Mikael's farmors
farfar Johan Peterson flyttade
från Göteborg till St. Peters-
burg och startade skepps-
varv. Bygde yacht åt tsa-
ren som då undrade om Pe-
tersson ville ha betalt eller bli
adlad. Peterson valde peng-
arna, vilket Mikael uttrycker
tveksamhet inför. Peterson
var dessutom en av de första
i världen att konstruera u-
båtar som ju kan ses som en
koppling till Mikael's under-
vattenshotell Utter Inn.

Kontakt:
info@mikaelgenberg.com

MÅNEN TUR OCH RETUR

Vem drömmer inte om ett rött hus med vita knutar? En liten stuga bland doftande syrener och med en trind katt på förstutrappan.

Konstnären Mikael Genberg drömmer också om ett litet rött hus men kräver klart vidare vyer än en syrenberså. Hans lilla röda hus ska nämligen ligga på – månen.

Jo då, ni läste alldeles rätt. På månen ska det lilla röda huset föras upp. Dock minus syrener och katt, månatmosfären tillåter inte vilka utsvävningar som helst.

Och vi kan försäkra – Mikael Genberg är inte galen. Däremot är han en skicklig och erkänd konstnär och hemstaden Västerås stolthet. Därtill,

och inte minst viktigt i detta sammanhang, så är han en synnerligen driven entreprenör och en idéspruta av rang.

Den människa som kan stå emot Mikael Genberg när han givit sig den på att genomföra något existerar knappast.

För hade han inte varit den han är, så hade Mikael Genberg knap-

past lyckas övertyga både det statliga Rymdbolaget och gräddan av svenska rymdforskare samt även det egna länets landshövding att det fungerar att placera en liten röd stuga på månen.

Och inte nog med det. Detta lilla röda hus ska bli en pr-magnet utan like och på ett annorlunda sätt att bevisa hur avancerat Sverige är inom rymdforskning och rymdindustrin.

Varför har då Mikael Genberg ägnat en stor del av sin energi under de senaste tre-fyra åren åt något så utopiskt som att placera en faluröd liten kåk på månens kärva yta?

– Jo, så här var det..., börjar han likt en sagoberättare, när vi träffar honom i ateljén som är inrymd i en av Aseas gamla fabrikslokaler nära centralstationen i Västerås.

MIKAEL GENBERG HUSERAR NÄSTAN ensam i hela den kulturmärkta fastigheten. Denna dag när det blåser kallt och blött ute på gatorna är det ganska ruggigt även inne i den stora tomma salen som bara hyser några av Mikael Genbergs målningar samt ett antal udda stolar och bord.

Men en tavla med den tilltänka röda månstugan på sin rätta plats står förstås lutad mot en vägg.

Mikael Genberg bjuder på kaffe och varma frallor med skinka och ost. Medan vi tuggar, berättar han att tanken med det lilla röda huset på månen, och överhuvudtaget små hus på ovanliga ställen med ovanliga användningsområden, länge fascinerat honom.

Sverige är ju nästan det enda land i världen vars hus innebär en kulturell identitet, anser han.

– Min målsättning med stugorna är ett sätt för mig att lite grann förändra den konstnärliga rollen. Jag jobbade ju tidigare ganska traditionellt med utställningar, måleri, skulpturer, installationer och så där.

– Men hela tiden har jag känt ett slags längtan efter att göra någonting som tangerar verkligheten, något som är både konst och funktion i ett. Det är här den röda stugan platsar.

Resonemanget har redan resulterat i ett antal konstuttryck som gjort Mikael Genberg världsberömd inte bara hemma i Västerås utan faktiskt även i självaste Rio de Janeiro.

I Västerås lyckades han få höga vederbörande i kommunen att gå med på att han i ett av Vasaparkens allra högsta almar fick bygga den ultimata pojkdrommen, nämligen trädhotellet Hotell Hackspett.

Han låter mycket nöjd när han pratar om Hackspett. När vi står nere på marken och blickar upp mot stugan, ser den alldeles väldigt liten och svajig ut.

Dessutom svävar den så pass högt bland grenarna, att du som har anlag

för svindel känner av suget även om du står på marken.

– Det slog väldigt väl ut, säger Mikael Genberg belåtet. Jag trodde inte att någon skulle vilja bo här uppe. Men det kommer folk från hela världen som vill övernatta. Förra året blev Hackspett faktiskt utsett till ett världens tio märkligaste hotell av engelska tidningen The Guardian.

– Och det är förstås rött med vita knutar!

HOTELL HACKSPETT GAV mersmak.

Nästa projekt var undervattenshotellet Utter Inn, som till alla Mälargösars förvåning förankrades på tre meters djup.

– Ovanpå vattnet är det en flytbrygga som ser ut som ett litet rött hus igen. Men du bor nere under vattnet och dit tar du dej via en lufttrumma. Det har också fungerat fantastiskt bra och i somras var japansk tv här och gjorde ett helt program om båda hotellen.

Han skrattar och tillägger att han först trodde att han skulle behöva betala folk för att de skulle övernatta i hans aparta små hotell. Men så blev det inte. Folk är tvärtom villiga att erlagga helt affärsmässiga summor för att vila i trädens gungande grenar eller djupt bland vågorna i Mälarens vatten.

– Undervattenshotellet är fullt jämt. Och ändå ser man knappt ett dugg genom fönstren. Det är som att dyka i ärtsoppa här utanför Västerås. Men folk gillar tydligen ärtsoppa.

En annan installation som också väckte viss uppmärksamhet, hamnade på tvärs över jordklotet från

FOTO: DANIEL ROOS

ILLUSTRATION: MIKAEL GENBERG

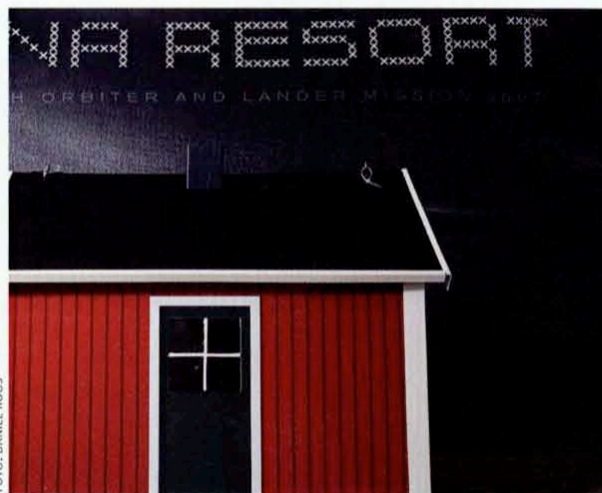

FOTO: DANIEL ROOS

Landshövdingen:

"KRAFT I KONCEPTET"

Mikael Genbergs "Luna Project" stöttas av Mats Svegfors, landshövding i Västmanlands län.

Vid ett par tillfällen har Genberg fått hålla dragningar om projektet på självaste slottet i Västerås, och Mats Svegfors har också hjälpt till med mängder av kontakter.

– Det är en oerhörd kraft i konceptet, säger han och fortsätter:

– Först tror man ju att det är ett aprilskämt, men när man tänker efter är det på samma gång ett konstprojekt och en spetsteknologisk utmaning. Och vilken honnör det skulle bli för Sverige om vi lyckades genomföra detta, säger Mats Svegfors.

– Vi kan inte bara titta på omöjligheter. I Sverige gör alltför många det, även i näringslivet, där många är fixerade vid att det är Kina och Indien som tar över all produktion.

Rymdexperten:

"INTE LÄTT, MEN FULLT MÖJLIGT"

Sven Grahn, teknisk direktör som sitter i ledningen för statliga Rymdbolaget, reagerade först som de flesta:

– Den här killen är ju inte riktigt klok. Så tänkte jag, men tittade ändå närmare på idén. Och såg att det handlar om en manifestation av det svenska näringslivets förmåga, en mycket storslagen och vällovlig tanke, säger Sven Grahn.

Efter kalla krigets slut har rymden alltmer blivit arenan där man visar upp hur dynamiskt näringsliv man har, menar Grahn. Kina och Indien har dragit i gång ambitiösa rymdprogram, och USA kan mycket väl vara på väg att återigen skicka människor till månen.

– Det europeiska rymdprogrammet har ett väldigt sug efter intressanta projektidéer, vilket gör Luna Project extra spännande.

– För oss är det roligt att någon annan än vi rymdnördar driver det här. Vi är förbluffade, kan jag säga.

Rymdbolaget är berett att skjuta till egna pengar för att jobba vidare mot slutmålet. Ett krav är dock att någon annan också öppnar plånboken och visar att det är allvar.

Västerås, nämligen i jättestaden Rio de Janeiro.

Här handlade det för en gångs skull inte om något litet rött hus utan om ett slags servering, Kafé Koala kallad, och som likt Hackspett inte var något för gäster med höjdskräck.

Här satt hugade kaffedrickare på styltaktiga stolar fem meter över den vanliga mänskligheten och förtäringen skickades upp till dem i korgar.

Klosett Kameleont var ytterligare ett steg på vägen mot huset på månen. Klassiskt rött förstås, men skillnaden mellan Kameleont och vanliga dass var en glasvägg som gjorde att folk utanför inte kunde se in, medan de som nyttjade dasset själva kunde se ut över omvärlden.

Mikael Genberg tanke var att dasset skulle användas på riktigt ute ibland Västerås nödiga befolkning.

– Men Konstmuseet köpte in det och ställde dasset i en utställningssal och med staket omkring, så att ingen kunde använda det.

– Inte riktigt vad jag tänkt mig.

Det var tidsmässigt här som det röda huset på månen tog fast mark i Mikael Genbergs fantasifulla hjärna.

HAN KÄNDE ATT DET VAR DAGS att hitta på något nytt, men vad? Pepparkakshus i naturlig skala hade han byggt; skulpturer och torn av sockerbitar likaså, nu behövde han något ännu matigare att bita i.

Då fick han syn på en artikel i Expressen som berättade om ett europeiskt rymdprojekt, inriktat på månen. Sverige skulle delta och en svenskbyggd satellit, Smart-1, skulle så småningom skickas upp för att cirkla runt månen och samla in vetenskapliga data.

Han blev intresserad, studerade noga Sveriges rymdprogram, som visade att teknikerna mycket väl skulle klara av en landning på månen. Och kan man landa på månen, kan man också ställa upp saker på månen, inte sant?

Vad kunde då väcka mer uppmärksamhet världen över och för evigt sätta Sveriges namn på den rymdhistoriska kartan om inte ett litet rött hus med vita knutar, alldeles ensamt på den ödsliga månlätten,

FOTO: DANIEL ROOS

resonerade Mikael Genberg.

Tala om ett fantastiskt konstnärligt uttrycksätt som dessutom skulle få betydelse, inte bara tekniskt-vetenskapligt utan även politiskt och kommersiellt.

Eftersom Mikael Genberg aldrig låter gräset gro under fötterna, kontaktade han snabbt statliga Rymdbolaget i Solna och berättade om sina idéer.

– Dom trodde förstas att jag var en vanlig däre, men föreslog i alla fall att jag skulle ringa till Jan-Erik Wahlund, som var biträdande professor på Institutet för rymdfysik i Uppsala. Han blev intresserad och ville ha lite material, men just då var jag så involverad i Utter Inn att jag inte hann, be-

rättar Mikael Genberg. Men för tre år sedan blev det en ny kontakt och den som tror att det här bara är en konstnärlig utopi biter sig i tummen.

PROJEKTET ÄR NUMERA OFFICIELLT döpt till Luna Resort och under perioden december 2003 till mars 2004 har Rymdbolaget genomfört en noggrann teknisk studie av projektet, som nu betraktas som helt genomförbart – under förutsättning att finansieringen kan ordnas.

Enligt Rymdbolaget behövs sisådär 500 miljoner kronor för att det lilla röda huset ska kunna landas och uppföras på månen, något som optimismen Genberg först hoppades skulle ske

Ett rött hus med vita knutar på månen blir ett varmt, poetiskt och fredligt uttryck för våra framtida utmaningar. Projektet bidrar till ökat svenskt självförtroende och stärker bilden av Sverige som en kulturnation med spjutspetskompetens.

under år 2007.

Men nu är 2009 mer realistiskt, anser han.

Hur ska nu detta hus se ut och hur får man det monterat?

Läser du Rymdbolagets beskrivning låter det, om inte lätt som en plätt, så i alla fall nästan.

Huset ska vara 2x3x2 meter. Det ska se ut som en riktig faluröd bonnstuga med vita knutar och vara uppblåsbart eller utfällbart i, som det heter, lämpligt material. Huvudsaken är att stugan ser alldeles riktig ut på bilderna som den medföljande kameran tar.

Stuga, kamera, utfällningsmekanismer och lite annat smått och gott får tillsammans inte väga över 10 kg. Landningsplatsen måste vara på månens hitsida för att kommunikation med jorden ska kunna ske.

Frågan om husets landsättning tar upp ett långt avsnitt i rapporten, möjligheterna är tydligen flera och inte helt självklara för en lekman. Men när

huset väl är på plats, står det där det står, eftersom inget i månens atmosfär kan påverka det.

Slutklämman i Rymdbolagets tekniska studie är följande uppmanande ord, som bör lägga sig likt mjuk bomull runt varje rymdentusiasts hjärta:

”Vi tror att Mikael Genbergs vision kan uppfyllas. Vi tror också att Luna Resort kan omfatta internationellt samarbete trots dess svenska framtoning. Möjligheten att utprova ny teknik och/eller uppnå vetenskapliga mål torde tilltala människor och organisationer över hela världen som är engagerade i solsystemets utforskning.”

Men som sagt, än återstår det kanske svåraste: att hitta sponsorer som likt Mikael Genberg och Rymdbolaget anser att ett litet rött hus på månen är den ultimata modellen för att marknadsföra Sverige både som nation och rymdnation.

Lotta Welinder